

Віталій ЛОЗОВИЙ

ВЗАЄМИНИ УРЯДІВ УНР ТА ЗОУНР У КАМ'ЯНЕЦЬКУ ДОБУ ДИРЕКТОРІЇ (ЛИПЕНЬ–ЛИСТОПАД 1919 р.)

Розглядаються окремі аспекти взаємовідносин УНР і ЗОУНР в умовах польської окупації західноукраїнських земель, проаналізовано внутрішню і зовнішню політику українських держав, визначено причини численних двосторонніх суперечностей.

Ключові слова: УНР, ЗО УНР, УГА, політичне протистояння.

Всестороння розробка проблеми соборності українських земель, зокрема теми співпраці та протистояння проведів УНР і ЗОУНР після ухвалення Акту злуки у січні 1919 р., дає можливість відтворити один з важливих фрагментів загальної картини суперечливої доби національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. Відтак, у даній статті автор ставить завдання проаналізувати взаємини наддніпрянського й галицького проведів у Кам'янецьку добу Директорії УНР (липень–листопад 1919 р.). Перші спроби висвітлення даної теми зроблено самими учасниками революційних подій 1917–1921 рр. в узагальнюючих працях 20–40 років ХХ ст¹. Окремі аспекти зазначеної проблеми з'ясовано у працях істориків діаспори², а також сучасних українських дослідників³, однак вона потребує детальнішого дослідження.

На початку літа 1919 р. відносини між галицьким і наддніпрянським провадами залишалися напруженими. Проголошення соборності українських земель було декларацією на папері, а керівництво ЗОУНР фактично не визнавало Директорію та уряд УНР вищими органами влади України і проводило власну політичну лінію.

У важких умовах польської окупації значної частини західноукраїнських земель Президія Виділу Української Національної Ради та Державний Секретаріат ЗОУНР 9 червня 1919 р. з метою об'єднання влади в одних руках над військовими та цивільними структурами надали диктаторські повноваження президенту Є. Петрушевичу⁴. Диктатура виникла як реакція на анархію і як поступка настроям галицького громадянства, що в усіх негараздах звинувачувало Державний Секретаріат⁵.

15 червня від проведу ЗОУНР до Кам'янца-Подільського, де перебували вищі органи влади УНР, надійшло офіційне повідомлення про призначення Є. Петрушевича диктатором ЗОУНР⁶. Директорія та уряд УНР вважали акт проголошення диктатури незаконним, оскільки західноукраїнське законодавство не давало підстав до її утворення. На своєму засіданні 17 червня Рада Міністрів зажадала від Директорії негайно викликати Є. Петрушевича (як члена Директорії) для пояснень у справі встановлення диктатури⁷. Провідники Наддніпрянщини, розглядаючи утворення інституту диктатури з формально-правового боку, вважа-

ли, що з припиненням діяльності УНРади та Державного Секретаріату як вищих органів влади на території ЗОУНР, з 9 червня 1919 р. вся державна влада переходить безпосередньо до Директорії та уряду УНР(179)⁸. Тому 25 червня Кабінет Міністрів УНР своєю постановою намітив призначити представників урядових органів УНР у Галичині⁹.

27 червня С. Петлюра запросив Є. Петрушевича для пояснень як уповноваженого представника Галичини в Директорії¹⁰. Але галицький лідер, боячись арешту, не прибув до Кам'янця-Подільського¹¹. Через те 1 липня на засіданні Ради Міністрів ухвалено визнати неможливим перебування Є. Петрушевича у складі Директорії УНР. Інститут диктатури вирішено ігнорувати, а всі подальші контакти з населенням ЗОУНР та частинами УГА проводити лише після призначення представницьких органів Ради Міністрів УНР в ЗОУНР. Тоді ж обговорено законопроект про утворення в уряді УНР міністерства в справах ЗОУНР (міністерство галицьких справ, або МГС), який був затверджений 4 липня 1919 р.¹² На чолі МГС став галицький соціал-демократ, противник диктатури С. Вітик.

28 червня 1919 р. польське військо широким фронтом розпочало наступ проти галицької армії. Під тиском переважаючих сил противника УГА стала перед загрозою знищення. В подібному становищі перебувало й наддніпрянське військо. Ідеологічні розбіжності між проводами УНР і ЗОУНР були настільки великими, а міжособисті стосунки між їхніми лідерами настільки напруженими, що при обговоренні виходу з критичної ситуації, в якій опинилась УГА, можливість співпраці з урядом УНР розглядалася галицькими керівниками останньою.

Врешті, висунувши низку умов, Є. Петрушевич вирішив піти на співпрацю з урядом УНР. Він вимагав, щоб керівники УНР проводили демократичну політику без ухилів у бік радянства, а також змінили соціалістичний уряд Б. Мартоса та скасували МГС¹³. Провід УНР був змушений прийняти умови Є. Петрушевича. Висуваючи ці вимоги, він мав на меті демократизувати політику уряду УНР, примусити його відійти від побудови державності на класових засадах "трудового принципу", знівелювати сприйняття УНР за кордоном як напівбільшовицької держави, що дало б можливість західним країнам визнати суверенність Української Республіки. Заміна соціалістичного уряду Б. Мартоса та створення коаліційного ліберально-демократичного Кабінету Міністрів сприяло б, на думку Є. Петрушевича, поліпшенню як зовнішньополітичного, так і внутрішнього становища УНР. А скасування МГС, яке створювалося для зносу УНР з Галичиною, щоб протистояти диктатурі і стати над нею, повинно було б інституалізувати диктатуру як окрему від уряду УНР владу ЗОУНР.

16 липня уряд ЗОУНР підрозділи УГА та галицькі біженці перетнули р. Збруч. Як і провід УНР, диктатура розташувалась у Кам'янці-Подільському. Є. Петрушевич не довіряв наддніпрянським політикам, тому для охорони диктатури було виділено два курені стрільців у місті та бригаду УСС в околиці Кам'янця¹⁴.

20 липня на честь галичан відбулося засідання у міському театрі, в якому взяли участь провідники УНР і ЗОУНР. С. Петлюра та Є. Петрушевич демонстрували перед публікою розуміння, що тільки згода між наддніпрянськими та галицькими українцями дасть змогу побудувати державу¹⁵. Але насправді подолати суперечності та дійти згоди вони не змогли. Галицька преса й далі агітувала за "об'єднання всіх

творчих сил” Соборної України, для чого “змінити людей і замінити сістем”¹⁶, тобто змінити уряд УНР і його політику.

Після переходу УГА на Наддніпрянщину серед стрільців розгорнулася пропагандистська кампанія під гаслом “Наша дорога на Львів іде через Київ!”¹⁷. Є. Петрушевич сповіщав військо, що УГА повинна допомогти наддніпрянській владі в поширенні її території. У наказі старшинам відзначалося, що на Паризькій мирній Конференції справу Східної Галичини не вирішено і ще можливе визнання повної самостійності ЗОУНР. І хоча територію втрачено, але єдиним представником західноукраїнської державності є галицька армія, тому її треба зберегти за будь-яку ціну, бо ліквідація УГА призведе до краху всіх зусиль на Паризькій конференції у боротьбі з польською окупацією Східної Галичини. Галицькій провід будь-що хотів зберегти свою автономію від уряду УНР, а особливо застерігав цілісність та окремішність УГА. 27 липня Є. Петрушевич у листі до військового міністра УНР наголосив, що УГА і надалі підлягає керівництву ЗОУНР, і будь-які розпорядження, що стосуються УГА, повинні попередньо погоджуватися з диктатурою ЗОУНР¹⁸. Також поширювалася думка, що об’єднання галицьких частин з підрозділами Дієвої армії може призвести до деморалізації УГА¹⁹.

У кінці липня 1919 р. наддніпрянський і галицький проводи провели переговори з метою унормування своїх відносин. Але уряд УНР не скасував міністерство галицьких справ²⁰, яке надалі провокувало конфронтацію між Директорією та диктатурою.

З приходом диктатури ЗОУНР у Кам’янець-Подільський загострилися стосунки між наддніпрянським і галицьким урядами. Міністри УНР, західноукраїнські соціал-демократи С. Вітик та О. Безпалко різко виступали за ліквідацію диктатури як осібногo галицького уряду та створення єдиного проводу для обох частин України. Фактично це були заклики до збройного усунення вищої (на той час) влади ЗОУНР. Перебування цих осіб у Раді Міністрів створювало враження, що провід УНР поділяє їх точку зору і не збирається визнавати існуюче становище, тобто окремішність уряду ЗОУНР. Це дало привід диктаторові вважати, що готується акція з метою усунення галицького проводу силою зброї. Щоб не допустити цього, в Кам’янці та навколо нього було розташовано чисельні підрозділи УГА.

Провід УНР також не довіряв керівникам ЗОУНР, а скупчення галицького війська у Кам’янці та районі трактував як приготування до державного перевороту, задуманого “правою” опозицією та галицькою диктатурою у зв’язку з переходом УГА на Велику Україну²¹.

На початку серпня 1919 р. відносини між урядами УНР і ЗОУНР суттєво загострилися. Кам’янцем поповзли чутки про напруженість у стосунках між Директорією та диктатурою. В таких умовах С. Петлюра 3 серпня 1919 р. написав листа Є. Петрушевичу, в якому закликав негайно звільнити район Кам’янець-Подільського від бригади УСС, щоб “покласти край різним небажаним розмовам, які не дають можливості працювати для добра держави...”²². У відповідь Є. Петрушевич заявив, що політична атмосфера у Кам’янці справді нестерпна, але це не через присутність УСС, які знаходяться для захисту проводу ЗОУНР, бо чутки про “замах на галицький уряд ще не вмовкають”.

Те, що наддніпрянські політики не поспішали виконувати раніше прийняті умови Є. Петрушевича, призвело до нового загострення відносин між двома українськими проводами. Урядовці УНР намагалися пояснити галицькому керівництву те, що використання соціалістичних гасел дасть можливість схилити на свій бік масовий повстанський рух у боротьбі за незалежність УНР. Але галицька диктатура, підтримана “правою” опозицією, продовжувала наполягати на виконанні умов. На початку серпня Є. Петрушевич в ультимативній формі зажадав від С. Петлюри негайного проголошення курсу на парламентаризм та демократію. 12 серпня уряд задовольнив зазначену вимогу. Окрилений цим успіхом, Є. Петрушевич 17 серпня висунув Директорії категоричну вимогу протягом доби усунути соціалістичний уряд Б. Маргоса та скасувати МГС²³.

27 серпня уряд УНР було реорганізовано, але більшість міністрів зберегли свої “портфелі”, що не влаштувало Є. Петрушевича, який вважав, що у новий Кабінет повинні увійти люди ліберальних поглядів, з якими могли б вступити в контакт західні держави та А. Денікін²⁴.

Галичани вкрай негативно сприймали курс уряду УНР на зближення з Польською Республікою²⁵. 23 серпня 1919 р. польські газети опублікували інформацію, нібито голова дипломатичної місії УНР П. Пилипчук заявив про незацікавленість уряду УНР у справах Східної Галичини. Ця заява викликала обурення не тільки галичан, але й наддніпрянських керівників²⁶. Західноукраїнські провідники і громадянство вимагали офіційних пояснень, чи це провокація поляків, чи така заява справді мала місце. 5 вересня, щоб зняти обвинувачення у зраді галицьких інтересів урядом УНР, С. Вітик оприлюднив повний текст українсько-польської військової угоди²⁷.

Незважаючи на те, що міжнародна та внутрішня ситуація спонукала уряди УНР і ЗОУНР до співпраці, все ж, політичні суперечності між ними призводили до виснажливої боротьби один проти одного. Провід УНР, як і раніше, офіційно не визнавав диктатуру ЗОУНР, а єдиним легальним представником Галичини вважав МГС. Через нього уряд УНР проводив серед галичан активну роботу проти диктатури ЗОУНР. Орган МГС, газета “Галицький голос” постійно наголошувала на нелегітимності диктатури і доводила, що після скасування УНРади та Державного Секретаріату вся законна влада перейшла до Директорії УНР²⁸. Галицький провід не міг миритися з існуванням такого органу. Постійний тиск Є. Петрушевича та галицьких партій призвів до того, що уряд УНР ухвалив рішення про скасування МГС та утворення замість нього Комітету у справах біженців-галичан²⁹. Західноукраїнський провід сприйняв скасування МГС як знак визнання Директорією диктатури ЗОУНР вищою владою Галичини³⁰. Але це було не так. Наддніпрянський уряд через С. Вітика та його прибічників продовжував боротьбу проти диктатури. 23–24 вересня відбулися наради управ галицьких партій, на яких зроблено спробу відновлення “конституційного ладу”, тобто скликання Національної Ради ЗОУНР (з одночасною відміною інституту диктатури). Всі партії висловилися за відновлення діяльності УНРади, але думки розділилися з приводу того, хто має право її скликати і які її функції виконувати за існуючих обставин. Більшість партій, крім національно-демократичної (НДП), підтримували точку зору, що УНРаду повинні скликати заступники голови Президії А. Шмигельський

та С. Вітик, мотивуючи це тим, що Є. Петрушевич, будучи диктатором, не може виконувати обов'язки голови парламенту. 24 вересня НДП висунула пропозицію, щоб УНРаду скликав Диктатор, а оскільки вона не матиме кворуму, то повинна стати дорадчим органом при диктатурі ЗОУНР. Коли спроби відновити діяльність УНРади як вищого органу влади ЗОУНР і ліквідувати диктатуру зазнали краху, галицькі "ліві", підтримані проводом УНР, 2 жовтня скликали збори галицького громадянства і запропонували утворити "Галицьку Раду", яка, на думку С. Вітика, повинна стояти над диктатурою. Але більшість проголосувала за те, щоб "Галицька Рада" була громадським органом при диктатурі³¹. Таким чином, спроби зліквідувати галицьку диктатуру руками самих галичан або обмежити її владу, зазнали невдачі. Диктатура ЗОУНР і надалі користувалася довірою та підтримкою більшості галицького громадянства.

Тим часом, спільний похід українських армій на Київ закінчився тим, що галицький генерал Кравець фактично здав столицю України денікінцям. Київські події призвели до чергового загострення стосунків. Наддніпрянські керівники звинувачували у здачі столиці України галичан, а провідники ЗОУНР стверджували, що в усьому винна політика уряду УНР і вимагали зміни Кабінету Міністрів³². Галицькі партії націонал-демократів і радикалів разом з "правими" наддніпрянськими партіями зажадали зміни політичного курсу УНР та відставки "лівого" уряду³³.

Керівництву УНР вдалося переконати Є. Петрушевича розпочати війну з "добровольцями". Враховуючи складну ситуацію на фронті, загострення відносин між наддніпрянським та галицьким проводами, а також опозицією й урядом УНР, 25 жовтня 1919 р. Директорія скликала нараду, щоб хоча б трохи послабити напружену політичну атмосферу та обговорити шляхи виходу з кризи. На ній С. Петлюра визнав, що між керівництвом ЗОУНР та УНР існують певні непорозуміння. Натомість Є. Петрушевич заявив про повну згоду провідників обох частин України, що не відповідало дійсності. Прем'єр-міністр І. Мазепа дорікав галицькому проводу за брак віри у спільну справу. Щоб розвіяти підозри галичан щодо відносин УНР з Польщею, він завірив їх, що наддніпрянський провід "не піде ніколи всупереч інтересам галичан"³⁴. Багато промовців, представників уряду УНР і галицьких соціал-демократів ставили питання про підпорядкування УГА наддніпрянському керівництву і скасування автономного галицького уряду у формі диктатури. Але Є. Петрушевич заявив, що ситуація вимагає, щоб галицький уряд продовжував існувати окремо і завірив, що провід ЗОУНР не вів сепаратних переговорів ні з більшовиками, ні з Денікіним. Ця нарада нічого не змінила у наддніпрянсько-галицьких відносинах, а сам факт присутності Є. Петрушевича на засіданні державного рівня дав підставу галицькій пресі стверджувати, що керівництвом УНР визнано існування інституту диктатури ЗОУНР³⁵.

Поки наддніпрянські та галицькі лідери переконували один одного у взаємній лояльності, а політики УНР намагалися підпорядкувати собі галицьке військо, командування УГА, взяло курс на співпрацю з білогвардійцями. У результаті підписаної угоди вся галицька армія мала перейти у підпорядкування А. Денікіна. Врешті, цей акт і призив до повного розриву УНР і ЗОУНР.

Політичне протистояння проводів УНР і ЗОУНР було зумовлене передусім ідеологічними розбіжностями між ними, а також намаганнями уряду УНР усунути

диктатуру ЗОУНР під приводом її нелегітимності та утворити єдине керівництво обох частин України.

Є. Петрушевич, сповідуючи ліберально-демократичні принципи державотворення, не розумів особливостей політичних умов на Наддніпрянщині, певна частина населення якої дотримувалася “лівих”, радянофільських поглядів. Поміrkованих соціалістів на чолі з С. Петлюрою, які намагалися проводити політику відповідну таким настроям, Є. Петрушевич сприймав, як радикалів та напівбільшовиків. Провід УНР вважав режим Є. Петрушевича буржуазною диктатурою, яку слід усунути. Згідно з власними переконаннями, наддніпрянське керівництво надавало допомогу “лівими” елементам ЗОУНР, а Петрушевич підтримував “праву” опозицію в УНР. Відтак, це загострювало протистояння. Галицькі провідники чудово розуміли, що доля українських земель багато в чому залежить від західних держав, які захочуть мати справу лише з країною, що сповідує демократію та парламентаризм. Тому провід ЗОУНР відстоював загальнодемократичні принципи побудови державності. Тиск Є. Петрушевича врешті й призвів до зміни політичних засад державотворення. В тогочасній ситуації, щоб зберегти шанси на визволення Східної Галичини та домогтися її визнання міжнародним співтовариством, Є. Петрушевичу необхідно було залишити незалежними від Директорії УНР уряд ЗОУНР і окрему галицьку армію. З свого боку, С. Петлюра мав намір використати досить боєздатне галицьке військо, яке чисельно переважало наддніпрянське. Тому впродовж усього Кам’янецького періоду запекла боротьба двох українських урядів була фактично боротьбою за контроль над УГА.

Отже, політичне протистояння провідів УНР та ЗОУНР, породжене сповіданням різних ідеологічних засад державотворення та напрямків зовнішньополітичної орієнтації, врешті призвело до краху боротьби за українську державність у 1919 р.

¹ Винниченко В. Відродження нації. Репринтне відтворення 1920 року. – К., 1990. – Ч. II.; Христюк П. Замітки і матеріали до Історії української революції. 1917–1920 рр. – Відень; К., 1922. – Т. 4.; Мазена І. Україна в огні й бурі революції 1917–1921. – К., 2003; Назарук О. До історії революційного часу на Україні. – Вінніпег, 1924.

² Мірчук І. Українська державність 1917–1920. – Філадельфія, 1967; Полонська-Василенко Н. Історія України. Від середини XVII ст. до 1923 року. – К., 1992. – Т. 2.; Гунчак Т. Україна. Перша половина двадцятого століття. – К., 1993; Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття. – К., 1993.; Субтельний О. Україна. Історія. – К., 1993.

³ Литвин М.Р., Науменко К.Є. Історія ЗУНР. – Львів, 1995; Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. – К., 1996; Українська революція і державність (1917–1920 рр.). – К., 1998; Рубльов О., Ресніт О. Українські визвольні змагання 1917–1920 рр. – К., 1999; Солдатенко В. Українська революція. Історичний нарис. – К., 1999; Курас І.Ф., Солдатенко В.Ф. Соборництво і регіоналізм в українському державотворенні (1917–1920 рр.). – К., 2001; Литвин В. Україна: доба війн і революцій (1914–1920 рр.). – К., 2003; Яневський Д. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки. – К., 2003; Політична історія України XX століття: У 6 т. Т. 2. Революція в Україні: політико-державні моделі та реалії (1917–1920) / В.Ф. Верстюк, В.Ф. Солдатенко. – Київ, 2003. – Т. 2.

⁴ Стрілець. – 1919. – 14 червня (№ 34).

⁵ ЦДАВО України. – Ф. 1092. – Оп. 2. – Спр. 6. – Арк. 108.

- ⁶ Там само. – Ф. 1065. – Оп. 1. – Спр. 11. – Арк. 25.
⁷ Там само. – Ф. 3305. – Оп. 1. – Спр. 7. – Арк. 52.
⁸ Галицький голос. – 1919. – 12 вересня (№ 4).
⁹ ЦДАВО України. – Ф. 3305. – Оп. 1. – Спр. 8. – Арк. 14 зв.
¹⁰ Там само. – Ф. 1065. – Оп. 1. – Спр. 5. – Арк. 27.
¹¹ Там само. – Ф. 1092. – Оп. 2. – Спр. 6. – Арк. 108.
¹² Там само. – Ф. 1065. – Оп. 1. – Спр. 1. – Арк. 83, 90.
¹³ *Мазена І.* Творена держава (боротьба р. 1919). Збірник пам'яті С. Петлюри. – К., 1992. – С. 36.
¹⁴ ЦДАВО України. – Ф. 2192. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 254.
¹⁵ Стрілець. – 1919. – 23 липня (№ 48).
¹⁶ Там само, 27 липня (№ 49).
¹⁷ Там само, 23 липня (№ 48).
¹⁸ ЦДАВО України. – Ф. 2192. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 148, 161, 163, 232 зв., 309.
¹⁹ Там само. – Арк. 161; Стрілець. – 1919. – 10 серпня (№ 53).
²⁰ ЦДАВО України. – Ф. 3305. – Оп. 1. – Спр. 8. – Арк. 42.
²¹ *Мазена І.* Україна в огні й бурі революції. – Прага, 1942. – Т. 2. – С. 17.
²² ЦДАВО України. – Ф. 2192. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк. 155, 168, 119.
²³ *Мазена І.* Україна в огні й бурі революції. – С. 38, 48.
²⁴ Там само. – С. 54.
²⁵ ЦДАВО України. – Ф. 538. – Оп. 1. – Спр. 101. – Арк. 17.
²⁶ *Доценко О.* Літопис української революції. – Львів, 1923. – Ч. II. – С. 76.
²⁷ Галицький голос. – 1919. – 12 вересня (№ 4).
²⁸ Там само. – 1919. – 4 вересня (№ 3); 12 вересня (№ 4).
²⁹ ЦДАВО України. – Ф. 3305. – Оп. 1. – Спр. 9. – Арк. 30; [21] Ф.1065. – Оп. 1. – Спр. 214. – Арк. 2.
³⁰ Стрілець. – 1919. – 9 жовтня (№ 80).
³¹ Галицький голос. – 1919. – 29 вересня (№ 5); 12 жовтня (№ 6).
³² Стрілець. – 1919. – 4 вересня (№ 64).
³³ ЦДАВО України. – Ф. 1429. – Оп. 1. – Спр. 32. – Арк. 13.
³⁴ Народна воля. – 1919. – 30 жовтня (№ 3).
³⁵ Стрілець. – 1919. – 1 листопада (№ 89).

Vitalij Lozovyi. RELATIONS OF THE GOVERNMENTS OF THE UKRAINIAN PEOPLE'S REPUBLIC AND ITS WESTERN PROVINCES DURING THE KAMIANETS' DAYS OF THE DIRECTORATE (JULY – NOVEMBER 1919)

The article explores certain aspects of relations between the Ukrainian People's Republic and the Western Provinces of Ukrainian People's Republic during the occupation of Western Ukrainian territories by Poland. It analyzes foreign and domestic policies of the Ukrainian states and identifies the reasons of numerous confrontations between them.

Key words: *the UNR, the ZO UNR, the Ukrainian Galician Army, political confrontation.*